

Klachtennummer 07049A

Schooladvies; dyslexietest; optreden leerkracht; inschakeling vertrouwenspersonen; stigmatiserende opmerking in leerlingdossier; opmerking leerkracht

De klacht bevat meerdere deelklachten. Zo stellen klagers dat het schooladvies van hun zoon onjuist tot stand is gekomen, er is geen rekening gehouden met speciale omstandigheden. De tweede klacht betreft de dyslexie van de zoon van klagers, dit is te laat vastgesteld terwijl klagers al jaren eerder gevraagd hebben om een test. Daarnaast zijn klagers het niet eens met het optreden van de leerkracht van hun zoon. De vierde deelklacht heeft betrekking op de inschakeling van vertrouwenspersonen door het bestuur van de school, deze vertrouwenspersonen zijn beide afkomstig van dezelfde organisatie waardoor de situatie verder verslechterd is. Als vijfde stellen klagers dat een opmerking tijdens het intake gesprek op school ten onrechte in het leerlingdossier is opgenomen en ervaren zij dit als stigmatiserend. Ten slotte beklagen klagers zich over een opmerking van een leerkracht over de andere zoon van klager. De eerste en tweede deelklacht worden gegrond verklaard; de derde deelklacht, betreffende het optreden van de leerkracht wordt deels gegrond verklaard; de vierde deelklacht wordt gegrond verklaard; de laatste twee deelklachten worden ongegrond verklaard.

Advies aan

Het bestuur van de Vereniging de Oorsprong voor Protestants Christelijk Onderwijs te ***, (verder te noemen: het bevoegd gezag),

inzake de klacht van de heer en mevrouw M., ouders van *A* en *B*, (verder te noemen: klagers).

Verloop van de klachtenprocedure

Bij brief van ontvangen op 14 juli 2007, hebben klagers zich gewend tot de Landelijke KlachtenCommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie) met het verzoek hun klacht betreffende het optreden van basisschool *** te *** (hierna te noemen: de school) te behandelen.

De Commissie heeft op 17 juli 2007 het bevoegd gezag en de directie verzocht te reageren op het gestelde in de klachtbrief.

Klagers hebben met diverse brieven, documenten en emails hun klachtbrief aangevuld.

Bij brief van 18 september 2007 heeft mr. K., namens het bevoegd gezag en de school gereageerd op het gestelde in de klachtbrief.

De klacht is behandeld tijdens een hoorzitting ten overstaan van de Commissie op 01 oktober 2007 te Utrecht, alwaar klagers zijn verschenen. Mr. W. van Ouders en Coö heeft de klagers bijgestaan als getuige deskundige. De school heeft zich laten vertegenwoordigen door de heer T., directeur, locatiemanager. Verder was de heer P., leerkracht aanwezig. Het bevoegd gezag heeft zich laten vertegenwoordigen door de heer R., voorzitter en gemachtigde mr. K., werkzaam bij de Besturenraad. Partijen zijn in elkaars aanwezigheid gehoord.

Standpunt van klagers

Uit hetgeen schriftelijk en op de hoorzitting naar voren is gebracht, leidt de Commissie – kort en zakelijk weergegeven - de navolgende klachten af.

Klagers zijn het niet eens met het schooladvies van hun zoon *A*. Klagers stellen dat de school te weinig rekening heeft gehouden met de speciale omstandigheden en de, pas in groep 8 onderkende, dyslexie van hun zoon. Klagers stellen dat er onvoldoende is gekeken naar de vorderingen die hun zoon maakte toen hij wel met dyslexiehulpmiddelen mocht werken.

Klagers hebben reeds in groep 4 om een dyslexietest verzocht, maar werd vanwege tekort aan financiële middelen afgewezen. Uiteindelijk is in groep 8 een test gedaan waar dyslexie werd vastgesteld. Vanaf dat moment verbeterden *A*'s resultaten aanzienlijk.

Klagers hebben naar aanleiding van het schooladvies geprobeerd een gesprek te arrangeren met de directeur van de school, die stuurde hen echter weer terug naar de leerkracht. De leerkracht had al eerder aangegeven dat het gegeven advies voor hem niet bespreekbaar was. Klagers voelen zich niet serieus genomen door de terugverwijzing naar de leerkracht, terwijl het schooladvies een verantwoordelijkheid van de directeur is. Zij hebben dit opgevat als een weigering om hen te woord te staan.

Daarnaast geven klagers aan dat de directeur ten tijde van het gebeurde overwerkt was en niet voldoende in staat was het gesprek aan te gaan en tot een bevredigende oplossing te komen.

Aangezien er op schoolniveau geen oplossing mogelijk was hebben klagers hun vertrouwen in het management van *** opgezegd en de klacht bij het bestuur neergelegd.

Het bestuur heeft in eerste instantie tot tevredenheid van klagers geprobeerd het conflict op te lossen en de verhoudingen tussen klagers en de school weer recht te trekken. Echter door het aanstellen van twee vertrouwenspersonen van eenzelfde organisatie is er uiteindelijk geen oplossing gevonden en zijn de verhoudingen eigenlijk nog verder verslechterd.

Naast de klacht omtrent het schooladvies en de afhandeling van het eruit ontstane conflict zijn er nog een aantal andere zaken waar ouders hun grieven over uitspeken:

Tijdens het intakegesprek op school werd er in het leerlingdossier geschreven dat de familie in een caravan woonde, terwijl dit slechts een tijdelijke kwestie was daar klagers nog geen huis hadden kunnen vinden na hun terugkeer uit Nieuw Zeeland. Klagers vonden dit grievend en stigmatiserend.

A heeft aangegeven dat de heer P. onder andere tegen hem heeft gezegd “*A* is in heel veel dingen slecht, misschien is hij nog wel ergens goed in”.

Daarnaast kregen zij van hun zoon *B* te horen dat toen een medeleerling vroeg of *B* zo slim was omdat hij een groot hoofd had, zijn juf een verhandeling gaf over waterhoofden.

Door de gehele situatie hebben klagers *A* van school thuisgehouden en uiteindelijk ook hun jongere zoon *B*.

De klachten zijn uiteindelijk samengevat tot:

- A. Klacht over totstandkoming van het schooladvies
- B. Klacht over het omgaan met de dyslexie van *A*
- C. Klacht over het optreden van de heer P.
- D. Klacht over de inschakeling van de vertrouwenspersonen
- E. Klacht over vermeende stigmatisering
- F. Klacht over de uitspraak over *B*

Standpunt van school en bevoegd gezag

Voorafgaand aan het verweer geeft het bestuur aan dat de directeur nimmer overspannen is geweest, maar slechts een korte tijd oververmoeid. Dit heeft zijn functioneren slechts in beperkte mate belemmerd.

Ad.A.

Het bestuur stelt dat het schooladvies volledig in overeenstemming met de in de vereniging geldende regels tot stand is gekomen. Bij het geven van het schooladvies kijken leerkrachten behalve naar de leerprestaties ook naar het sociaal –emotionele functioneren en de werkhouding.

Aan het eind van groep 7 heeft de heer P. in de zorgvergadering aangegeven dat de situatie rond *A* zorgelijk was. Hij vond geen aansluiting in de groep, was moeilijk te motiveren en had volledig andere interesses dan zijn klasgenoten. Tevens waren zijn werktempo en concentratie onder de maat. Hoe zou hij zich met deze houding moeten handhaven op de middelbare school.

Nadat er in groep acht duidelijke afspraken met *A* zijn gemaakt ging hij steeds beter werken. Hij liet duidelijke een positieve ontwikkeling zien. Dit heeft ertoe geleid dat het HAVO schooladvies, dat al voor de CITO was afgegeven, bij hoge uitzondering werd bijgesteld naar HAVO/VWO.

De directeur was alleen bereid ouders te woord te staan over de totstandkoming van het schooladvies in bijzijn van de leerkracht. Dit wenste vader uitdrukkelijk niet. De directeur wenste verder op geen enkele wijze nog een discussie aan te gaan over de formulering van het schooladvies, daar dit advies een verantwoordelijkheid is van de school en dus niet onderhandelbaar.

Ad B

De dyslexietest die ouders hebben aangevraagd op de locatie *** is inderdaad eerst om budgettaire redenen afgewezen, daar *A* op dat moment niet voldoende prioriteit had ten opzichte van medeleerlingen. Dat wil niet zeggen dat de school niet onderkende dat er sprake was van dyslexieproblematiek. *A* werd al voorzien van de nodige hulpmiddelen voordat de dyslexietest in groep 8 had plaatsgevonden

Ad C.

Het bestuur kan zich in de tegen de heer P. ingediende klachten in het geheel niet herkennen. Dit is tevens af te leiden uit de uitslag van een recent gehouden leerling- ouderenquête. Het bestuur neemt afstand van de uitspraken die de heer P. ten opzichte van leerlingen zou hebben gedaan. Deze uitspraken naar een leerling toe zouden in de tegenwoordige tijd dermate onprofessioneel zijn, dat aan de geloofwaardigheid ervan moet worden getwijfeld.

Ad.D

Het bestuur betreurt de gang van zaken rondom de vertrouwenspersonen. Het is zich er onvoldoende van bewust geweest dat de omstandigheid dat de beide vertrouwenspersonen tot de organisatie E. behoorden tot loyaliteitsconflicten bij de vertrouwenspersonen zelf zouden kunnen leiden. Het bestuur heeft besloten in de toekomst slechts met onafhankelijk van elkaar opererende vertrouwenspersonen te werken.

Ad E.

Het bestuur wenst te benadrukken dat de vermelding in het leerlingdossier dat ouders in een caravan gehuisvest waren slechts een aantekening was, dat in geval van eventuele leerproblemen die mogelijk terug te voeren zouden zijn op de tijdelijke minder optimale huisvesting. Deze opmerking is nimmer stigmatiserend bedoeld.

Ad F.

De leerkracht van *B* ontkent een reactie over een waterhoofd van *B* te hebben gegeven. Ook hier maakt het bestuur de kanttekening dat een dergelijke onprofessionele opmerking ongeloofwaardig is.

Overwegingen van de Commissie

De door de school gehanteerde Klachtenregeling vindt zijn grondslag in de Wet van 18 juni 1998 (Stb 398), de zogeheten Kwaliteitswet.

Door deze wet wordt bewerkstelligd dat in een aantal onderwijswetten wordt neergelegd dat onder meer ouders van minderjarige leerlingen bij de KlachtenCommissie een klacht kunnen indienen over gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag of personeel.

Het bevoegd gezag heeft zich blijkens het bepaalde in artikel 7, eerste lid, van de Klachtenregeling aangesloten bij de Commissie.

De Commissie geeft blijkens artikel 7, tweede lid, van de Klachtenregeling gevraagd of ongevraagd advies aan het bevoegd gezag over

- a. (on)gegrondheid van de klacht;
- b. het nemen van maatregelen;
- c. overige door het bevoegd gezag te nemen besluiten.

A. Gang van zaken rondom het schooladvies

Het standpunt van de school dat het advies wordt gegeven op basis van de entreetoets en – voor wat betreft het sociaal-emotionele functioneren en werkhouding – op grond van de ervaringen die leerkrachten bij de leerling ervaren tijdens het dagelijks functioneren is op zich geen ongebruikelijke gang van zaken. Tevens is het niet ongebruikelijk om het schooladvies te geven voorafgaande aan de CITO (eind)toets. Het advies van de school en de eigen verantwoordelijkheid daarin van de professioneel handelende leerkracht is, volgens vaste jurisprudentie, voor de Commissie een advies dat slechts voor marginale toetsing in aanmerking komt.

De vragen die daarbij rijzen zijn of er sprake is van een duidelijk en bestendig gebruik bij de school ten aanzien van de wijze van advisering; of er sprake is van een onverklaarbare afwijking van het advies in relatie tot andere adviezen; of er sprake is van een onverklaarbaar advies in het specifieke geval gegeven de bekende informatie over de leerling en diens schoolcarrière.

Als de Commissie kijkt naar de bekende informatie zoals die tot haar is gekomen in de stukken, dan is zij van mening dat het oorspronkelijk gegeven HAVO advies niet behoort tot de categorie “onverklaarbaar”. Het opwaarderen van het HAVO advies naar HAVO/VWO is gegeven de uitslag van de CITO eindtoets wellicht wat zuinig te noemen, maar past wel in het beeld dat de school schetst over haar wijze van omgaan met schooladviezen.

De discussie die daarna is gevolgd tussen de ouders en de school, welke discussie had moeten leiden tot verduidelijking van het uiteindelijke advies is in feite de oorzaak van het conflict. Niet uit te sluiten valt dat een goed gesprek over het uiteindelijke advies beide partijen zou hebben gebracht tot verbeterd inzicht in de mogelijkheden van het kind. Zover is het echter niet gekomen. De houding van directie en leerkracht en vooral de verstarring die bij hen te constateren viel had eigenlijk niets meer te maken met de vraag of het kind wellicht op een hoger niveau dan het schooladvies aangaf zou kunnen functioneren. Het ging niet meer over het kind; het ging over de vraag wie er gelijk kreeg in een kwestie die escaleerde op het niveau van de communicatie over en weer tussen ouders enerzijds en school (directie en leerkracht anderzijds). Samenvattend; de Commissie zag hier een zeer starre houding van de leerkracht die de beoordeling niet meer onafhankelijk van de situatie kon zien. Aan de andere kant toonden ook klagers geen open houding ten behoeve van een constructief gesprek met de school. Dat heeft de zaak niet bevorderd. Daar heeft de school en hebben de ouders en het kind ook last van gehad.

De stelling van de school dat het schooladvies niet onderhandelbaar is een veronderstelling die in haar aard juist is. Maar juist door het zo te formuleren als in het verweerschrift gedaan wordt de vinger op de zere plek gelegd, immers was het niet een kwestie van onderhandelen, maar een kwestie van luisteren naar argumenten van beide zijden zodat op basis daarvan kan worden gekomen tot een finale afweging. Dat is niet onderhandelen, maar dat is een kwestie van alle relevante argumenten wegen en willen wegen. Als een school of leerkracht dat niet wenst, dan kan men zich afvragen of een school dan nog wel behoefte heeft aan contact met ouders over de gang van zaken op school en de gang van zaken thuis voorzover relevant voor de schoolcarrière van het kind.

Daarnaast bevreemt het de Commissie uitermate dat *A* door bemiddeling van de ad interim-directeur wel op het gymnasium is toegelaten

De Commissie oordeelt dat de school dat punt tekort is geschoten.

B. De invloed van de dyslexietest

De school is naar het oordeel van de Commissie te laat geweest met actief handelen waar het gaat om de dyslexietest. De stelling dat men de problematiek onderkende en daarvoor al de nodige maatregelen ten behoeve van het kind had getroffen, maar helaas de middelen niet had om het kind te testen, is professioneel gezien onvoldoende. De vraag wordt namelijk opgeroepen dat als het nu niet zo was dat er sprake was van dyslexie maar een ander annex fenomeen, dan had men wel eens de verkeerde maatregelen kunnen nemen.

Overigens is de stelling onbewezen dat *A* beter had gescoord als men wel tijdig de test had afgenomen. Achteraf gezien staat vast de getroffen maatregelen bij toeval de goede waren.

Dit onderdeel van de klacht acht de Commissie gegrond

C. De klacht tegen de heer P.

De uitslag van de enquête is voor de Commissie weinig relevant. De Commissie kijkt naar het handelen in het specifieke geval en denkt dat de conclusie gerechtvaardigd is om te stellen dat de leerkracht een goede leerkracht is die echter in het onderhavige geval – waarschijnlijk onder invloed van de enorme druk die er voor hem op school bestond ten tijde van het mindere presteren van de directie – niet in staat is geweest om zich te gedragen zoals hij zich gewoonlijk zou gedragen en zich heeft laten meeslepen in een discussie die niet was gericht op het bevestigen van het bestaande vertrouwen in de leerkracht (zoals de ouders dat nadrukkelijk hebben genoemd), door tijd te nemen en werkelijk te luisteren naar argumenten van de ouders, maar zich onbewust liet meetrokken in een zich snel escalerende discussie waarvan de uitgang naar een goede oplossing niet kon worden gevonden.

Hoewel er factoren zijn die de houding en het gedrag van de heer P. verklaren kan en mag van een leerkracht worden verwacht dat hij zich altijd rolbewust zal blijven opstellen. In deze is hij de grens van wat van hem mocht worden verwacht overgegaan met alle gevolgen van dien voor de onderlinge – aanvankelijk vertrouwensvolle - relatie tussen ouders en leerkracht.

Op dit punt acht de Commissie de klacht tegen de heer P. gegrond.

Ongegrond is de klacht tegen P. voorzover die zich richt op vermeende uitspraken van de heer P. over het kind. De beweringen op dat gebied zijn uitsluitend gebaseerd op “van horen zeggen” en missen voldoende grondslag.

D. De gang van zaken met de vertrouwenspersonen

Aangezien de school en het bestuur zelf al hebben aangegeven dat de keuze van 2 vertrouwenspersonen uit de dezelfde organisatie zeer ongelukkig was, acht de Commissie dit onderdeel van de klacht gegrond. De school heeft dit zelf al voldoende ingezien.

E. De opmerking in het leerlingdossier

De opmerking over het “wonen in een caravan” beschouwt de Commissie in het licht van doel en strekking van de opmerking in het leerlingdossier niet als het “drukken van een stempel”. Het is niet meer dan een vaststelling van een feit dat door de ouders tijdens een gesprek na terugkeer in Nederland bij aanmelding van het kind is genoemd. Kortom eigen informatie van de ouders. De Commissie acht deze klacht ongegrond.

F. Klacht over de uitspraak over *B*

De klacht over het slim zijn van het kind in relatie tot een verhandeling over waterhoofden acht de Commissie tevens ongegrond. Je moet wel heel ver weg zijn en als leerkracht volstrekt ongeschikt zijn wil je dit soort zaken op school te berde brengen in een dergelijke context. Ook hier ziet de Commissie onvoldoende onderbouwing voor de haalbaarheid van dit onderdeel van de klacht.

Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

- Deelklacht A. verklaart de klacht op dit onderdeel gegrond.
- Deelklacht B. verklaart de klacht op dit onderdeel gegrond.
- Deelklacht C. verklaart de klacht met betrekking tot het oplossen van het conflict
gegrond en met betrekking tot de vermeende uitsprake ongegrond
- Deelklacht D. verklaart de klacht op dit onderdeel gegrond.
- Deelklacht E. verklaart de klacht op dit onderdeel ongegrond.
- Deelklacht F. verklaart de klacht op dit onderdeel ongegrond.

Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie geeft als advies aan het bevoegd gezag dat bij het geven van een schooladvies niet alleen naar de leerprestaties, het sociaal-emotionele functioneren en werkhouding gekeken wordt, maar dat ook de interesses en de motivatie van de leerling meegewogen worden. Tevens adviseert de Commissie in geval van onenigheid tussen ouders en school over het schooladvies, de communicatie open te houden.

Aldus gegeven op 01 oktober 2007 door mr. Joh. C. Westmaas, voorzitter, alsmede Mr. W. van Blitterswijk-Dansberg en Mr. W. Taal – van den Hoek als leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Melis-Gröllers als secretaris.